

POSTANOWIENIE

Dnia 16 lutego 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z odwołania J. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o wysokość emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 16 lutego 2011 r.,
skargi ubezpieczonego o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego
postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 marca 2010 r.,

odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 23 marca 2010 r. Sąd Apelacyjny uchylił wyrok z dnia 23 czerwca 2009 r. Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ł. w części określającej wysokość wynagrodzenia J. W. z lat 1963-1975 oraz w roku 1977 i w tym zakresie odrzucił odwołanie (pkt 1) oraz odrzucił apelację wnioskodawcy (pkt 2).

W skardze o stwierdzenie niezgodności powyższego postanowienia z prawem wnioskodawca zaskarżył je w całości i zarzucił naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 366 k.p.c. w związku z art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez uznanie, że w sprawie istnieje stan powagi rzeczy osądzonej oraz art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c., poprzez bezzasadne uchylenie zaskarżonej części wyroku Sądu pierwszej instancji w

zakresie określającym wysokość wynagrodzenia ubezpieczonego za lata 1963 - 1975 i 1977 i odrzucenie odwołania.

Wskazując na powyższe podstawy skarżący wniósł o stwierdzenie niezgodności postanowienia (błędnie: wyroku) z art. 366 i 199 § 1 pkt 2 k.p.c. oraz art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a nadto wskazał, że poniesienie przez niego szkody spowodowanej przez wydanie postanowienia (błędnie: wyroku) jest niewątpliwe, gdyż pozbawia go części należnego świadczenia emerytalnego, zaś wzruszenie zaskarżonego postanowienia (błędnie: wyroku) w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym przed 10 września 2010 r., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, gdy przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego orzeczenia w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe. Przepis art. 424⁵ § 1 k.p.c. określa w sześciu punktach wymagania, jakim powinna odpowiadać skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia. Sąd to: oznaczenie orzeczenia (pkt 1), przytoczenie podstaw skargi oraz ich uzasadnienia (pkt 2), wskazanie przepisu prawa, z którym zaskarżone orzeczenie jest niezgodne (pkt 3), uprawdopodobnienie wyrządzenia szkody (pkt 4), wykazanie, że wzruszenie orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (pkt 5) oraz wnioski o stwierdzenie niezgodności orzeczenia z prawem (pkt 6). Każde z tych sześciu wymagań jest indywidualne i niezależne, a zatem każde powinno być wyraźnie wyodrębnione i wypełnione. Brak choćby jednego z nich powoduje, że skarga jest dotknięta istotną wadą, nienaprawialną w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych i podlega odrzuceniu *a limine*.

Oceniana pod kątem dopuszczalności skarga nie spełnia wymagania uprawdopodobnienia, że wydanie zaskarżonego orzeczenia spowodowało powstanie szkody oraz że jego wzruszenie w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424⁵ § 1 pkt 4 i 5 k.p.c.). Należy mieć na uwadze, że

przepisy dotyczące skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (obecnie wyroku - art. 424¹ i następne k.p.c.) umożliwiają poszkodowanemu uzyskanie naprawienia szkody wyrządzonej wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem, natomiast nie otwierają drogi do realizacji innych zamierzeń, np. uzyskania samego stwierdzenia, że wydane orzeczenie jest niezgodne z prawem lub jego wzruszenia. Z tego względu przystąpienie przez Sąd Najwyższy do badania zgodności z prawem prawomocnego orzeczenia wymaga uprawdopodobnienia wyrządzenia szkody przez wydanie orzeczenia, którego skarga dotyczy. Uprawdopodobnienie to polega na przedstawieniu wyodrębnionego wyводу skarżącego powołującego się na to, że szkoda już została wyrządzona oraz określającego czas jej powstania, rodzaj, rozmiar i związek przyczynowy z wydaniem orzeczenia niezgodnego z prawem (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2006 r., IV CNP 38/05, OSNC 2006 nr 7-8, poz. 141 oraz z dnia 21 czerwca 2007 r., I BP 9/09, LEX nr 567315). Obowiązek wykazania, na czym polega szkoda oraz przedstawienia okoliczności, które szkodę uprawdopodobniają należy do skarżącego. Uprawdopodobnienie szkody w rozumieniu art. 424⁵ § 1 pkt 4 k.p.c. polega na określeniu rodzaju i rozmiaru szkody oraz powołaniu okoliczności (dowodów), które świadczą o tym, że szkoda wystąpiła (por. postanowienie z dnia 14 kwietnia 2008 r., II BP 1/08, LEX nr 470957). Powołanie tych okoliczności może następować zarówno przez przedstawienie środków dowodowych (np. dokumentów) jak i środków nieuznawanych za środki dowodowe (tak w postanowieniu z dnia 12 października 2006 r., I BU 5/06, LEX nr 489023). W każdym jednak przypadku dowody jak i inne środki winny mieć charakter skonkretyzowany. Wykazania (uprawdopodobnienia) szkody dla potrzeb stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia nie może więc stanowić stwierdzenie skarżącego, że poniósł przez wydanie zaskarżonego postanowienia szkodę z uwagi na pozbawienie go części należnego świadczenia emerytalnego.

Skarżący nie wykazał również, że wzruszenie zaskarżonego orzeczenia w drodze innych środków prawnych nie było i nie jest możliwe (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.). Wykazanie w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, że jego wzruszenie w drodze innych środków prawnych

nie było i nie jest możliwe (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.) polega na ujawnieniu i przedstawieniu tej okoliczności w sposób wyczerpujący i niebudzący wątpliwości oraz na dowiedzeniu jej istnienia i przekonującym uzasadnieniu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2001 r., III CNP 23/05, OSNC 2006 nr 7-8, poz. 140). Należy bowiem mieć na uwadze, że skarga jest co do zasady niedopuszczalna, jeżeli w sprawie strona miała możliwość zaskarżenia orzeczenia apelacją, skargą kasacyjną, skargą o wznowienie postępowania lub mogła skorzystać z innego środka, np. wniosku o przywrócenie terminu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2006 r., II CNP 2/06, OSNC 2006 nr 6, poz. 112). Skarga przewidziana w art. 424¹ k.p.c. nie jest bowiem substytutem skargi kasacyjnej, a jej niedopuszczalność wynikająca z możliwości zaskarżenia orzeczenia sądu drugiej instancji (art. 424⁸ § 2 k.p.c.) występuje zarówno przy świadomej rezygnacji strony z wniesienia skargi kasacyjnej, jak i przy zawinionej przez stronę niemożności skorzystania z tego środka (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2008 r., V CNP 187/07, OSNC-ZD 2008 nr 4, poz. 107).

Z powyższych względów skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia podlegała odrzuceniu, o czym Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 424⁸ § 1 k.p.c.